

TANTÁRGYI ADATLAP

ESÉLYEGYENLŐSÉG

BMEGT51S502

I. TANTÁRGYLEÍRÁS

1. ALAPADATOK

Tantárgy neve

ESÉLYEGYENLŐSÉG

Azonosító

BMEGT51S502

A tantárgy jellege

kontaktórási tanegység

Kurzustípusok és óraszámok

<i>Típus</i>	<i>óraszám</i>
Előadás	7
Gyakorlat	0
Laboratórium	0

Tanulmányi

teljesítményértékelés
(minőségértékelés)

típusa

félévközi jegy

Tantárgyfelelős

Neve *Beosztása* *Email címe*

dr. Kattein-Pornói Rita egyetemi adjunktus e-mail: kattein-pornoi.rita@gtk.bme.hu

Kreditszám

4

Tantárgyat gondozó oktatási szervezeti egység

Műszaki Pedagógia Tanszék

A tantárgy weblapja

<https://edu.gtk.bme.hu>

A tantárgy oktatásának nyelve

magyar-HU

A tantárgy tantervi szerepe, ajánlott féléve

Szak: **Mentorpedagógus szak 2021/22/2 félévtől**

Tantárgy szerepe: **Kötelező**

Ajánlott félév: **1**

Szak: **Mérési-értékelési pedagógus 2021/22/2 félévtől**

Tantárgy szerepe: **Kötelező**

Ajánlott félév: **1**

Szak: **Közoktatási vezető szak 2021/22/2 félévtől**

Tantárgy szerepe: **Kötelező**

Ajánlott félév: **1**

Közvetlen előkövetelmények

Erős • alapképzési vagy főiskolai szintű szakhoz (BA/BSC) kapcsolódó pedagógus munkakör betöltésére feljogosító oklevél és 3 év köznevelési intézményben szerzett szakmai gyakorlat • mesterképzési szakhoz kapcsolódó egyetemi szintű (MA) pedagógus munkakör betöltésére feljogosító oklevél és 3 év oktatási intézményben szerzett szakmai gyakorlat

Gyenge Nincs

Párhuzamos Nincs

Kizáró feltételek Nincs

A tantárgyleírás érvényessége

Jóváhagyta a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Kari Tanácsa (2022.10.26.) az 580768/11/2022 iktatószámmon hozott határozatával, amely érvényes 2022.10.26-tól.

2. CÉLKITŰZÉSEK ÉS TANULÁSI EREDMÉNYEK

Célkitűzések

A tantárgy célja: megismertetni a hátrányos megkülönböztetés, a diszkrimináció jogi szabályozását, a hátrányos megkülönböztetés tilalmának fogalmát, következményeit. Megismertetni a hátrányos megkülönböztetésre vonatkozó nemzetközi és hazai szabályozást, különös tekintettel a gyermekeket érintő szabályozásokra. A szegregáció köznevelésben való megjelenési formáit, az esélyegyenlőség biztosítási lehetőségeit és az integrációt segítő nevelési megoldásokat, az oktatásirányítás központi programjait. A felzárkóztatást és esélyegyenlőséget biztosító kormányzati programok megismerése. A lemorzsolódással kapcsolatos EU-s és hazai stratégiát

Tanulmányi eredmények

Tudás

1. Ismeri a hátrányos megkülönböztetés nemzetközi alapelveit
2. Ismeri hátrányos megkülönböztetés nemzeti stratégiáit
3. Ismeri a hátrányos megkülönböztetés és az esélyegyenlőség magyar szabályozását
4. Ismeri a szegregáció és integráció megjelenését a köznevelés rendszerében
5. Ismeri az etnikai szegregációval kapcsolatos kérdéseket a köznevelés területén
6. Ismeri a köznevelési rendszer keretein belül elérhető esélyegyenlőségi programokat
7. Ismeri a végzettség nélküli iskolaelhagyással kapcsolatos intézményi feladatokat, a jelzőrendszer működtetésével kapcsolatos feladatokat

Képesség

1. Képes az esélyegyenlőség nemzetközi dokumentumaiban megfogalmazott elvek iránti érzékenységre
2. Képes a megkülönböztetés különböző formái felszámolási lehetőségeinek feltárására, elemzésére
3. Képes az etnikai szegregáció elleni fellépésre
4. Képes a hátrányos megkülönböztetés különböző jogorvoslati fórumainak és lehetőségeinek igénybevételére
5. Képes intézménye vezetését támogatni a lemorzsolódás elleni feladatok megoldásában

Attitűd

1. Együttműködik az ismeretek bővítése során az oktatóval és hallgató társaival,
2. Csoportos feladatvégzés, tanulás és munkavégzés esetén irányítóként és végrehajtóként egyaránt határozott, konstruktív, együttműködő, kezdeményező.
3. Nyitott és befogadó az oktatás és képzés új eredményei iránt.

Önállóság és felelősség

1. Önállóan végzi a feladatok és problémák végiggondolását és adott források alapján történő megoldását,
2. Nyitottan fogadja a megalapozott kritikái észrevételeket.
3. Csoportmunkában a cél elérése érdekében autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve (illetve esetenként azokat irányítva) mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását, képességeit.

Oktatásmódszertan

Előadások, kommunikáció írásban és szóban, IT eszközök és technikák használata, opcionális önállóan és csoportmunkában készített feladatok.

Tanulástámogató anyagok

- dr. Kalicz Éva: Esélyegyenlőség - Diszkrimináció – Szegregáció – Integráció, BME Műszaki Pedagógia Tanszék, Budapest 2019. (jegyzet)
- Magyarország Alaptörvénye
- Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV törvény
- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény
- Befogadó oktatással az iskolai szegregáció ellen Európában – letölthető: <https://www.ajbh.hu>
- Magyar nemzeti társadalmi felzárkózási stratégia II. Tartósan rászorulók – szegény
- családban élő gyermekek - romák https://www.kormany.hu/download/1/9c/20000/Magyar%20NTFS%20II%20_2%20mell%20_NTFS%20II.pdf
- https://www.oktatas.hu/koznevelés/vegzettseg_nelkuli_iskolaelhagyas
- Nanszákne dr. habil Cserfalvi Ilona professzor emerita:
- A vezetői munka jellemzői a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók körében, BME APPI MPT, 2012
- Friss és aktuális weblapok, blogok magyar és angol nyelven

II. TANTÁRGYKÖVETELMÉNYEK

A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

Általános szabályok

A 2.2 pontban megfogalmazott tanulási eredmények értékelése a kontaktórákat követő tematikus dolgozat értékelésével.

Teljesítményértékelési módszerek

Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelés részletes leírása: • A kontaktórákon való 100 %-os részvétellel • A tematikus dolgozat beadása • a tantárgyi tudás, képesség, attitűd, valamint az önállóság és felelősség típusú kompetenciaelemek értékelése.

Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részaránya a minősítésben

Vizsgaelemek részaránya a minősítésben

Az aláírás megszerzésének feltétele, az aláírás érvényessége

Foglalkozásokon való részvétel, évközi dolgozat elkészítése.

Érdemjegy-megállapítás

Jeles	95
Jeles	88–94%
Jó	75–87%
Közepes	62–74%
Elégéses	50–61%
Elégtelen	50 % alatt

Javítás és pótlás

A házi feladat, félévközi jegy és a vizsga a mindenkor Tanulmányi és Vizsgaszabályzat előírásai szerint, a Térítési és Juttatási Szabályzatban előírt díjak megfizetése mellett pótolható.

A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

felkészülés a kontaktórára	60
részvétel a kontaktórán	7
felkészülés a dolgozatra	40
egyéb felkészülés	13
Összesen	120

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Kari Hallgatói Képviselőt véleményezése után jóváhagyta dr. Lógó Emma oktatási dékánhelyettes 2022.10.10-én. Érvényes 2022.10.10-től.

III. RÉSZLETES TANTÁRGYTEMATIKA

TEMATIKAI EGYSÉGEK ÉS TOVÁBBI RÉSZLETEK

A félévben sorra vett témák

A 2.2 pontban megfogalmazott tanulási eredmények eléréséhez a tantárgy a következő tematikai blokkokból áll:

- 1 A hátrányos megkülönböztetés értelmezése, fogalmak:
- 2 • diszkrimináció
- 3 • előítélet
- 4 • esélyegyenlőségi politika
- 5 • fogyatékoság
- 6 • hátrányos helyzet
- 7 • hátrányos megkülönböztetés
- 8 • integráció
- 9 • korai iskolaelhagyás
- 10 • másság
- 11 • szegénység
- 12 • szegregáció, társadalmi kirekesztés.
- 13 Nemzetközi alapelvek, a nemzetközi kodifikáció okmányai:
- 14 • Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata
- 15 • Egyezmény a Gyermekek Jogairól
- 16 • Értelmi Fogyatékos Személyek Jogainak Deklarációja
- 17 • Fogyatékosággal Élő Személyek Esélyegyenlőségére vonatkozó Alapvető Szabályok
- 18 • Salamancái Nyilatkozat
- 19 • Európai Unió kodifikációs okmányai
- 20 Szabályozás a magyar jogrendszerben:
- 21 • Köznevelés-fejlesztés Stratégia
- 22 • Esélyteremtő, felzárkózást, tehetséget segítő programok
- 23 • Végzettség nélküli iskolaelhagyás elleni középtávú stratégia
- 24 • Második esélyt biztosító programok
- 25 • Komplex visszasegítő programok
- 26 Esélyegyenlőség, az egyenlő bánásmód biztosítása a magyar köznevelésben
- 27 • garanciális szabályok az esélyegyenlőségi törvényben
- 28 • garanciális szabályok a köznevelési törvényben
- 29 • különleges pedagógiai célok megvalósításához igazodó nevelés- és oktatásszervezési megoldások
- 30 Etnikai alapú szegregáció

További oktatók

- - -

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Tantárgyi adatlap I. és II. részén túli III. részét az érintett szak(ok) szakfelelőse(i)vel való egyeztetés alapján az 1.8. pontban megjelölt Műszaki Pedagógia Tanszék vezetője hagyja jóvá.